

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

České Budějovice

Inspekční zpráva

Základní umělecká škola, Volyně, Palackého 64

Palackého 64, 387 01 Volyně

Identifikátor: 600 002 543

Zřizovatel: Školský úřad Strakonice, Velké náměstí 216, 386 01 Strakonice

Školský úřad Strakonice

Termín konání komplexní inspekce: 20. 3. – 23. 3. 2000

Čj.	076 225/00 - 4013
Signatura	kg6kt201

OBOROVÁ STRUKTURA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Rozhodnutím MŠMT ČR č. j. 35 541/98 - 21 došlo ke změně v názvu školy a s účinností od 1. 9. 1998 byla škola zařazena do sítě škol s názvem Základní umělecká škola, Volyně, Palackého 64. Byly potvrzeny stávající studijní obory hudební, taneční a výtvarný s celkovou kapacitou 350 žáků.

Vývoj počtu žáků v jednotlivých oborech ZUŠ od poslední inspekce ve školním roce 1996/97 (údaje včetně přípravného studia):

školní rok 1996/97				školní rok 1999/2000			
HO	VO	TO	Celkem	HO	VO	TO	Celkem
163	48	75	286	170	87	41	298

(HO - hudební obor, VO - výtvarný obor, TO - taneční obor).

Počet žáků v hudebním oboru zůstal stabilní, zvýšil se počet žáků ve výtvarném oboru oproti snížení počtu žáků v tanečním oboru. Tento vývoj odráží zájem žáků a rodičů a částečně koresponduje i s podmínkami výuky v jednotlivých uměleckých oborech.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hudební nauka

Hospitacemi byly sledovány první hodiny po dlouhé nemoci učitelky, jednalo se tedy o její opětovné setkání se žáky. Převážná část vyučovacích hodin byla proto zaměřena na zjišťování získaných vědomostí žáků.

Předmět vyučuje učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti, ale s delší pedagogickou praxí. Pro výuku přípravné hudební výchovy a hudební nauky byla zařízena specializovaná učebna s účelným vybavením a kvalitní audiotechnikou. Respektováním věku žáků, jejich míry soustředění a celkovým členěním hodin byly dodržovány psychohygienické zásady.

Sledovaná výuka probíhala v klidné, příjemné atmosféře. Při úvodních činnostech (zpěv známých písní s klavírním doprovodem učitelky, rytmický doprovod na vybrané orffovské nástroje, vytváření přede hry i dohry) bylo procvičováno cítění pravidelného metra. Dále byla výuka věnována teoretickému opakování a objasnění základních pojmů a znalostí - půltónu a celého tónu, jejich sluchovému rozlišení. Opakováno bylo další teoretické učivo - posuvky, základní intervaly, vybrané stupnice durové, dynamická znaménka. Byla zařazena jednoduchá hra. Učivo bylo v průběhu hodiny často opakováno, někdy také prakticky prokládáno hudebními příklady. Při opakování učiva byly východiskem zejména definice a teoretické pojmy. Celkově však výuka neměla převážně činnostní ráz požadovaný osnovami předmětu. Toto zúžené pojetí výuky s preferováním znalostí bylo uplatněno od září během školního roku v rámci suplování za nemocnou učitelku (viz hlavní úkoly jednotlivých oborů - hudební nauka v plánu činnosti školy).

Žáci měli velmi dobré znalosti, byli aktivní. Učitelka je v průběhu výuky vhodně motivovala a často chválila. Velkým pozitivem byla vzájemná komunikace a kultivovaný projev učitelky.

Výuka hudební nauky měla dobrou úroveň.

Hra na klavír

Výuka byla sledována u dvou vyučujících. Plánování učiva žáků mělo rozdílnou úroveň. U jedné učitelky byly příkladně zastoupeny všechny osnovami požadované složky klavírní hry

s ohledem na schopnosti jednotlivých žáků, u druhé vyučující bylo u mladších a začínajících žáků učivo plánováno jen rámcově (uveden jeden titul klavírní školy), bez stanovení výukových cílů a dalších prostředků k jejich dosažení.

Předmět vyučují učitelky s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Jedna z nich se dále vzdělává v Metodickém centru JAMU Brno. Pro výuku slouží samostatné učebny s odpovídajícím vybavením. Zvláště v jedné učebně je mimořádně působivé prostředí, které je vytvářeno dobovým nábytkem a celkovým estetickým uspořádáním třídy. Rušivě působí pouze špatné akustické podmínky - značná průzvučnost stěn sousedících učeben.

Ve většině sledované výuky odpovídala struktura hodin stanoveným výukovým cílům. Výběr hudebního materiálu správně podporoval technický rozvoj žáků v jednotlivých ročnících. V návaznosti na technické dovednosti bylo dbáno na muzikální vývoj žáků, byly zařazovány skladby různých uměleckých stylů a žánrů pro sólovou i čtyřruční hru. Příkladně byly rozvíjeny improvizací schopnosti, praktické uplatnění získaných dovedností a tvořivost žáků. Žáci byli vedeni ke správným pianistickým i pracovním návykům. Nová látka i technické problémy byly žákům učitelkami samozřejmě předehrávány, v průběhu hodin důsledně procvičovány. Pouze v hodinách začínajících starších žáků nebyly dodržovány správné metodické postupy - nové technické prvky nebyly předem připraveny a procvičeny.

Žáci byli na výuku většinou výborně připraveni, měli správné základní návyky. Zvláště u sledovaných žáků 2. a 5. ročníku I. stupně technické i muzikální dovednosti výrazně převyšovaly požadavky učebních osnov. Žáci prokazovali mimořádné schopnosti také v elementární improvizaci a ve hře z listu.

V průběhu výuky byli žáci učitelkami vhodně motivováni, často byly oceňovány jejich dílčí pokroky. Hodnocení bylo prováděno slovně v průběhu hodiny, citlivě byl usměrňován jejich vztah k interpretaci určitého hudebního žánru. Žáci byli rovněž vedeni k vyjádření vlastního názoru a k sebehodnocení. Ve většině sledovaných hodin vládla tvůrčí atmosféra spojená se zájmem žáků, s jejich radostí z dosahovaných výsledků.

Výuka hry na klavír měla celkově velmi dobrou úroveň.

Hra na housle a komorní hra

Plánování učiva bylo přehledně zpracováno u všech žáků v individuálních plánech, v komorní hře v tematickém plánu učiva. Požadavky osnov s přihlédnutím k individuálním schopnostem žáků byly respektovány. Učitelka má odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilost. Výuka probíhala v pěkně zařízené a vybavené učebně. Prostor třídy bylo podnětné, esteticky působivé. Psychohygienické zásady byly dodržovány u začínající žákyně zařazováním relaxačních a uvolňovacích cviků mezi hrou, u starších žáků způsobem členění hodin.

Individuální výuka byla učitelkou pečlivě připravena. U začínající žákyně byl kladen důraz na motivaci k vytváření správných návyků na počátku výuky houslové hry, u hudebně vyspělé žákyně bylo už dbáno na sebekontrolu technické stránky hry, uvědomělé odstraňování náznaků strnulosti a vytváření pocitů uvolněnosti paží. Ve výuce hrála důležitou roli motivace, vlastní ukázky hry učitelkou, systematické procvičování nových úkolů i problémových částí skladeb v hodině a pěstování správných postupů pro domácí cvičení. U začínající žákyně byla přínosem přítomnost matky v hodině. Učitelka zde však v menší míře uplatnila podporu nástrojové intonace klavírním doprovodem, méně bylo praktických ukázek nových skladeb pro vytváření sluchové představy žákyně. U žákyně 7. ročníku I. stupně naopak přispěly ke kvalitě výuky vzorové ukázky hry učitelkou i partnerský způsob komunikace. Žákyně je vedena k častému vystupování na veřejnosti v sólové i komorní hře. O hru na housle má velký zájem, zvládá náročnou látku učebních osnov pro rozšířené vyučování. Výsledky práce této talentované

žákyně byly již několikrát ohodnoceny předními místy v různých soutěžích.

Žákyně byly na výuku pečlivě připravené, velmi dobře reagovaly na pokyny vyučující. Učitelkou byla oceňována jejich snaha a pokrok, byly často chváleny.

Při výuce komorní hry byla sledována precizní práce učitelky a žáků při přípravě smyčcového tria na soutěžní vystoupení v Praze (Mozartova Bertramka). Výborné muzikální schopnosti jednotlivých hráčů, jejich technické zázemí a smysl pro stylovost hry vytvářely pocit umělecké profesionality. V této rovině probíhala také komunikace mezi učitelkou a žáky - byl to způsob určité diskuse, formování a usměrňování názorů žáků, motivace k hlubšímu citovému prožitku.

Výuka hry na housle měla celkově velmi dobrou úroveň, výuka komorní hry byla vynikající.

Hra na kytaru

Plánování učiva žáků je v souladu s požadavky učebních osnov, příprava učitele na výuku byla promyšlená, vycházela z jeho pedagogických zkušeností. Předmět vyučuje učitel s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výuka probíhala v prostředí velmi dobře vybavené třídy. Dojíždějící žáci nemusejí vozit vlastní kytaru, ve škole jsou k dispozici kvalitní nástroje. Psychohygienické zásady byly dodržovány.

Sledovaná výuka měla jasně stanovené cíle i konkrétní obsah činností. Dle schopností žáků byl vybírán repertoár, byly voleny metody a formy práce se žáky. Bylo dbáno, aby žáci látku dokonale pochopili, v hodině vše potřebné procvičili (problémové části skladeb, nové skladby). Učitel žákům věcně správně látku i veškeré hudební souvislosti trpělivě slovně vysvětloval. Také jim vzorově předehrával, hrál s nimi v duu (doprovody k písním a ke skladbám).

Příprava žáků na hodiny měla rozdílnou úroveň (chvalitebnou až uspokojivou). Pozitivem byl jejich zájem o výuku, k negativům patřila špatná orientace na hmatníku v souvislosti se čtením notového zápisu. Žáci byli vedeni k upevňování správných nástrojových návyků.

K mimořádným kladům výuky přispívala motivace, stále povzbuzování žáků a ocenění jejich pokroku, vedení k veřejnému vystupování. Citlivé bylo také hodnocení individuálních výkonů. Učitel byl důsledný, vedl žáky k přemýšlení. V hodinách panovala atmosféra tolerance a vzájemné spolupráce.

Výuka hry na kytaru měla velmi dobrou úroveň.

Hra na dechové nástroje dřevěné (zobcovou, příčnou flétnu a klarinet) a komorní hra

Časová dotace individuální výuky a výuka žáků na zobcové flétny ve skupinách byla v souladu s učebním plánem. Studijní plány žáků v třídních knihách byly zpracovány, jejich úroveň odpovídala běžnému standardu. Plánovaná látka celkově odpovídala vzdělávacím cílům jednotlivých ročníků dle požadavků osnov. Pro jednotlivé hodiny měli učitelé připraven dostatek různého notového materiálu.

Předmět komorní (souborová) hra byl v dechovém oddělení zajištěn třemi hodinami pravidelné výuky (klarinetisté účinkují navíc ve folklórním souboru). V letošním školním roce nebyla výjimečně organizována výuka v rámci většího smíšeného instrumentálního souboru, která přispívala k celkově komplexnějšímu řešení výuky předmětu, a to nejen pro žáky dechového oddělení - souviselo s nástupem vyučujícího do funkce ředitele školy (bylo sděleno, že s činností souboru škola nadále počítá).

V dechovém oddělení vyučují ředitel školy a učitel s odbornou a pedagogickou způsobilostí, oba se specializací k výuce hry na klarinet (učitel vyučuje ve škole po předcházející kratší pedagogické praxi od září 1999). Malý úvazek v rozsahu osmi hodin týdně vyučuje

nekvalifikovaný důchodce s pedagogickou praxí v ZUŠ. Kladem je souborová a orchestrální praxe učitelů (dechový orchestr, folklórní soubor aj.). Dané personální podmínky jsou ve vztahu k úrovni výuky celkově velmi příznivé. Prostorové a akustické podmínky učeben jsou plně vyhovující. V průběhu let byla škola systematicky vybavována potřebnými učebními pomůckami. Nadále jsou průběžně pořizovány a ve výuce postupně využívány novinky notové literatury dechových nástrojů. Vybavením školy a učeben a pedagogicky vhodným přístupem učitelů k žákům v hodinách bylo garantováno dodržování psychohygienických podmínek výuky. K výrazným kladům patřilo podnětné a esteticky působivé prostředí tříd.

Základem organizace, metod a forem výuky byly tradiční osvědčené postupy individuální práce se žákem. Po úvodní dechové, tónové, (intonační) a technické nástrojové průpravě byla zpravidla hrána probraná látka uložená k domácímu cvičení. V komunikaci se žákem byly analyzovány klady a nedostatky dosaženého výsledku. Nová látka byla zadávána v návaznosti na úroveň zvládnutí dřívější látky, v hodinách byla zpravidla v potřebném rozsahu vysvětlena a se žákem cvičena. Zásada přiměřenosti byla respektována. Ne vždy byly náležitě připomínány a objasňovány postupy efektivního domácího cvičení. Dostatečně byla zohledňována rozdílná individuální míra schopností a předpokladů žáků k postupnému zvládnutí požadovaných dovedností hudebně kultivované hry. Názornost požadavků učitele byla zajišťována zejména častým předehráváním na nástroj. V menším rozsahu byl využíván klavír.

V hodinách kvalifikovaného učitele byly efektivně zvládnuty formy práce se skupinkou žáků při výuce hry na zobcové flétny. Vedle individuální hry byla po krátkých časových úsecích střídána souhra s učitelem, hra žáků v duetu, hra za doprovodu klavíru, hra z paměti apod. Ve sledovaných hodinách v dechovém oddělení se převážně dařilo propojovat technickou stránku nástrojové výuky s výchovou ke vnímání a vyjádření stylově adekvátní a hudebně působivé interpretace. V tomto směru byla zaznamenána výrazná pozitiva (např. ve hře starších žákyň na příčné flétny, v hodině komorní hry klarinetového dueta). Shledány byly ale i nevyužité možnosti v některých hodinách hry na zobcovou flétnu a klarinet. V předmětu komorní hra (duo klarinetů) byly rozvíjeny dovednosti nástrojové souhry (rytmus, intonace). Při nácviu vybrané skladby byly respektovány základní artikulační zásady klasické hudby.

K výrazným kladům výuky patřila pozitivně motivující atmosféra vycházející z účinné vzájemné komunikace učitelů se žáky. Vždy byly respektovány věk a osobnost žáka. Učitelé průběžným hodnocením v hodinách kromě motivační podpory rozvíjeli schopnost sebekontroly a sebehodnocení žáků. Hodnocení výkonu žáka v třídní knize (známkou, slovně) nebylo v některých případech zaznamenáváno. Při komunikaci a přístupem k práci v hodinách prokazovali žáci pozitivní vztah k hudebnímu vzdělávání, starší žákyně (včetně studující maturitního ročníku gymnázia) se zodpovědně připravovaly ke svému absolventskému koncertu.

Vzdělávání v dechovém oddělení bylo celkově na nadprůměrné až spíše nadprůměrné úrovni.

Výtvarný obor

Malba, dekorativní činnosti

Pro výuku jednotlivých ročníků má učitelka velice pečlivě zpracované tematické plány učiva, které respektují požadavky učebních osnov. Stejně kvalitní byla vlastní příprava vyučující na hodiny. Předměty ve výtvarném oboru jsou vyučovány učitelkou, absolventkou střední pedagogické školy, která si svoji odbornou erudici neustále rozšiřuje dalším vzděláváním. Pro výuku je využíván prostorný, velmi účelně zařízený ateliér ve druhém poschodí budovy

(budova byla dříve majetkem místních výtvarníků, bratří Boháčů). V přízemí byla zařízena menší keramická dílna, je zde umístěna vypalovací pec. Škola vytvořila pro výuku velmi kvalitní podmínky. Při výuce byly dodržovány psychohygienické zásady.

V obou sledovaných předmětech dokončovali žáci práce z minulého týdne. V předmětu malba se proto učitelka cíleně zaměřila na individuální péči. Opětovně byla k dispozici bohatá fotografická i obrazová dokumentace. Žáci vycházeli také z vlastních zážitků při prožívání regionálních tradic a zvyků (loučení s masopustem). Při práci byli žáci samostatní, měli odpovídající výtvarné návyky, práce je velmi bavila a těšila. Dokončené velké postavy umístili žáci na výstavní panely do přízemí budovy - zdařile byla obměněna výzdoba ve škole. Při dekorativních činnostech se vyučující zaměřila na dokončení textilní techniky - batikování. Každý žák již měl zpracovanou svoji výtvarnou předlohu a zvolen druh techniky. Vyučující v průběhu výuky pozorně sledovala vývoj výtvarné práce každého jedince. Průběžné i závěrečné hodnocení prací žáků mělo motivující charakter.

Žáci jsou vedeni ke vnímání výtvarných děl profesionálních výtvarníků, jsou seznamováni s výtvarnými osobnostmi regionu. Součástí výuky jsou rovněž pravidelné návštěvy výstav v místním muzeu, v galeriích v Českém Krumlově, v Praze a pod.

Velice kultivovaná byla komunikace učitelky se žáky, vzájemná ohleduplnost byla sledována také mezi žáky navzájem. V hodinách panovala atmosféra vzájemné důvěry a spolupráce.

Výuka ve výtvarném oboru byla velmi dobře připravena, příkladně plánována, měla velmi dobrou úroveň.

Taneční obor

Základy lidového, klasického a moderního tance, taneční praxe

Hospitace v tanečním oboru byly uskutečněny v hodině taneční praxe ve skupině ročníku přípravného studia spojeného s žáky prvního ročníku a ve třech hodinách čtvrtého ročníku základního studia. Tematický plán členění učiva potřebný v případě spojování ročníků není zpracován. Zápisy v třídních knihách nemají vždy dostatečnou vypovídací hodnotu jako doklad plnění osnov. Výuka obsahuje všechny předměty příslušných ročníků.

Všechny předměty daného oboru zabezpečuje vyučující bez odborné způsobilosti. Z hlediska výuky je pozitivem vlastní hudební odbornost vyučující i její velká snaha doplňovat si odborné znalosti. Výuka probíhala v malém tanečním sálku vybaveném zrcadly, tyčí na průpravu, klavírem i magnetofonem. Velikost sálku je dostačující pro zapsaný počet žáků. V průběhu výuky byly dodržovány psychohygienické zásady, vyučující dbala na včasné větrání místnosti, vhodné zařazování přestávek a dodržování pitného režimu.

Z hlediska metod a forem práce byla sledovaná výuka mladších žáků méně pestrá a kontrastní ve výběru pohybových a hudebních činností. Ve čtvrtém ročníku chyběla v jednotlivých předmětech pevnější struktura hodiny, úvodní část hodin - zejména průprava u tyče - byla méně propracovaná. Někdy brzdila aktivitu žáků i spád výuky přílišná snaha o pečlivé vysvětlování jednotlivých prvků pohybové průpravy. Zdařilou stránkou hospitované výuky byla organizace a provedení rušných částí hodin - propracování tanečního materiálu. Bylo využíváno pouze nezbytných organizačních pokynů přiměřených věku a možnostem i schopnostem žáků. Nové prvky byly dostatečně procvičovány, pozitivní byl trvalý důraz na správné držení těla. Úspěchu silně napomohly i velmi vhodně vybrané písně a hudební doprovod. Do výuky byla organicky začleněna i příprava na veřejné akce.

Silný motivační efekt mělo zhodnocení vystoupení žáků na koncertě, poděkování a odměna. V průběhu výuky byli žáci povzbuzováni a chváleni, hodnocení vždy obsahovalo objasnění

chyb, naznačovalo i cestu k nápravě. Značným motivačním stimulem je pro žáky osobní nasazení učitelky v průběhu výuky i její evidentní nadšení pro taneční obor. Podnětný vliv na příznivé vyznění výuky i na citové zaujetí žáků měl výběr krajových lidových písní. Vztahy mezi učitelkou a žáky se zakládají na přátelství a respektu k osobnosti učitele. Výuka probíhala v prostředí vzájemné důvěry a spolupráce.

V oblasti plánování byla zjištěna citelně slabá místa. Podmínky vzdělávání, organizace, formy a metody vzdělávání jsou hodnoceny jako dobré, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jako velmi dobré.

Celkově byla výuka v tanečním oboru hodnocena jako dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

V plánování a přípravě výuky převažovala v hudebním oboru velmi dobrá až vynikající úroveň (zejména v jedné třídě klavírního oddělení, v houslovém a kytarovém oddělení), v menším rozsahu byla konstatována dobrá, výjimečně ještě vyhovující úroveň. Ve výtvarném oboru byly příprava a plánování vynikající, v tanečním oboru ještě vyhovující. Vzhledem k výrazné převaze pozitiv byly plánování a příprava výuky hodnoceny celkově jako velmi dobré.

Materiální podmínky měly ve všech oborech velmi dobrou úroveň. Personální podmínky byly celkově hodnoceny jako dobré. Psychohygienické podmínky výuky byly velmi dobré.

Výraznou převahu pozitiv měly organizace, formy a metody výuky v hudebním a ve výtvarném oboru (pouze v předmětu hudební nauka nebyly metody výuky plně v souladu s požadovaným pojetím výuky), v tanečním oboru byly hodnoceny jako dobré. Velmi dobrou úroveň měly ve všech oborech a předmětech motivace a hodnocení, interakce a komunikace (komunikace častěji i na příkladné úrovni).

Kvalita vzdělávání měla celkově nadprůměrnou až spíše nadprůměrnou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Současný ředitel školy, dříve učitel dechového oddělení, nastoupil do funkce na základě vykonaného konkurzu dne 1. 8. 1999. Ve své činnosti začínajícího ředitele bezprostředně navázal na dlouholeté působení předcházejícího ředitele, který byl ve funkci byl nepřetržitě od roku 1962. Nový ředitel převzal velmi dobře vybavenou a fungující školu. Současně se blíže seznamuje se všemi stránkami řízení školy, získává zkušenosti, hledá vlastní styl a rozměry řídicí práce, postupně nalézá i nové podněty k řešení.

Plánování

Nový ředitel školy plně respektoval stabilizovanou a místním podmínkám vyhovující koncepci školy. Jeho základním záměrem je plné zachování kontinuity ve stylu práce a působení školy. Na základě důvěrné znalosti místních podmínek, jejich vývoje a postupných změn, vplynuly současné základní priority:

- udržet celkovou kvalitu vzdělávání při zachování počtu žáků ve všech vyučovaných oborech,
- nadále působit jako významné centrum vzdělávání, výchovy a kultury ve městě a v okolí,
- v náplni činnosti školy navazovat ve všech oborech na místní kulturní a folklórní tradice,
- talentovaným žákům umožňovat kvalitní přípravu k dalšímu studiu ve středních uměleckých školách nebo na vysokých školách s pedagogickým zaměřením.

V návaznosti na osvědčenou praxi zpracoval ředitel Plán činnosti Základní umělecké školy ve Volyni na školní rok 1999/2000, který byl projednán a schválen pedagogickou radou školy dne 31. 8. 1999. Plán poskytuje ucelený pohled na hlavní úkoly školního roku dle jednotlivých oborů a nástrojových oddělení včetně plánované účasti v soutěžích, přehled akcí školy na veřejnosti apod. Podrobně jsou rozpracována organizační opatření školního roku. Jednotlivé konkrétní a aktuální úkoly jsou dále rozvedeny v měsíčních plánech. Jediným dílčím nedostatkem ročního plánu činnosti je zaměření stanovených úkolů pro předměty přípravná hudební výchova a hudební nauka, které plně nevystihuje základní charakter a cíle předmětů formulované osnovami.

Zachování užívané a ve škole osvědčené formy plánování umožnilo novému řediteli zajistit zamýšlenou kontinuitu ve stylu práce školy. Kontrolou bylo ověřeno, že výuka ve všech oborech probíhá podle učebních plánů pro základní umělecké školy schválených MŠMT ČR pod č. j. 18.418/95 - 25. Nástrojová výuka v hudebním oboru je v základním studiu zajištěna převážně na spodní hranici časové dotace. Výjimku tvoří pět žáků klavírního oddělení, kterým škola vychází vstříc při přípravě k dalšímu studiu (mají 1,5 vyučovací hodiny nástrojové výuky týdně). Jedna žákyně houslového oddělení má rozšířenou výuku (úspěchy v soutěžích, příprava ke studiu v konzervatoři).

Kvalita plánování je ve vztahu k podmínkám školy zajištěna s výraznou převahou pozitiv.

Organizování

V návaznosti na dřívější praxi jsou v systému vnitřní činnosti jasně vymezeny kompetence a úkoly pracovníků. Uvedeny jsou především ve schváleném plánu činnosti. Jmenovitě jsou stanoveny úkoly při zajišťování veřejné činnosti školy, v přípravě žáků na soutěže a ve správě učebních pomůcek. Nově ředitel stanovil kompetence pro vyučující výtvarného oboru. Jedná se především o úkoly administrativní povahy a případné zastupování ředitele v době jeho nepřítomnosti.

Plán činnosti uvádí závaznou pracovní normu pro všechny pracovníky - Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení (MŠMT ČR, č. j. 16 969/42). V návaznosti na tuto normu má škola zpracován tzv. Domácí řád, který se obrací nejen na pracovníky školy, ale i na žáky a rodiče. Část určená žákům působí vzhledem k často užitým zákazovým a příkazovým imperativům málo vstřícně. V systému organizování práce školy mají své stálé místo pedagogické rady. Plán uvádí celkem pět pedagogických rad včetně stanovení jejich základní obsahové náplně. Dle potřeby jsou svolávány provozní porady.

V podmínkách menší školy nevznikají problémy v informačním systému. Základem je denní osobní komunikace ředitele s pracovníky (řadu let působil ve škole jako učitel). Pro aktuální vzkazy slouží řediteli místní telefon. Měsíční přehledy činnosti a úkolů jsou předávány každému pracovníkovi. Další materiály jsou ve sborovně školy. Informace rodičům jsou poskytovány standardním způsobem - formou zápisů v žákovských knížkách, telefonicky (ředitel školy má v PC k dispozici telefonní čísla rodičů) a osobními kontakty učitelů s rodiči. Při škole pracuje registrovaná organizace SRPŠ, která poskytuje škole materiální a případně i organizační pomoc.

Prezentace školy na veřejnosti vždy patřila k základním koncepčním záměrům. Tradiční je celoroční systém koncertů žáků v Městském muzeu ve Volyni (škola nemá vlastní koncertní sálek) a ve větším sále Na Nové, kde se mohou prezentovat i žáci tanečního oboru. Výstavami v muzeu se prezentuje výtvarný obor. Nově byla navázána spolupráce s Domem s pečovatelskou službou ve Volyni. Příležitostné akce se konají i mimo sídlo školy (např. účinkování při vernisáži výstavy Lidice 99 v Strakoniciích) a v zahraničí (SRN, Švýcarsko).

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/99 byla zpracována k datu 31. 7. 1999 odstupujícím ředitelem. Poskytuje úplné a podrobné informace v rozsahu stanoveném zákonem. Organizace vyučování je v souladu s obecně závaznými právními předpisy.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informačního systému má velmi dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

V průběhu prvního školního roku ve funkci získává ředitel školy první vlastní zkušenosti. Při vedení pracovníků školy preferuje demokratický styl opírající se o úzkou vzájemnou spolupráci. Operativní řízení (viz výše popsání mechanismy) je v podmínkách školy plně funkční. Jeho návaznost na plánování vyplývá ze vztahu podrobně zpracovaného ročního plánu, dílčích měsíčních plánů a dobře fungujícího informačního systému.

Všichni kvalifikovaní učitelé vyučují především předmětům dle své odborné způsobilosti. Celkově je s odbornou a pedagogickou způsobilostí vyučováno 58,7 % všech vyučovacích hodin. Bez odborné způsobilosti je vyučováno celkem 7 hodin v tanečním oboru (počet žáků byl ředitelem částečně omezen). Absolventky pedagogické fakulty vyučují celkem 22 hodin hry na klavír, keyboard a housle. Bez odborné způsobilosti je vyučováno 15,4 % vyučovacích hodin. Bez odborné a pedagogické způsobilosti, ale s dlouhodobější pedagogickou praxí, je vyučována hra na akordeony a hudební nauka (23 hodin), hra na zobcovou flétnu a klarinet (8 hodin). Tito vyučující mají termínovaný pracovní poměr. Bez předepsané kvalifikace je zajištěna výuka ve výtvarném oboru (21 hodin). Nekvalifikovaně celkem 52 hodin, t. j. 25,8 % všech vyučovacích hodin.

Uvedený stav v zajištění odbornosti výuky je typický pro většinu menších (i řadu větších) škol. Odráží snahu uspokojit zájem rodičů a žáků (taneční, výtvarný obor, tradiční předměty hudebního oboru) a vyplývá též z nedostatku kvalifikovaných učitelů. Výše popsaná úroveň vzdělávání v jednotlivých oborech a předmětech však dokládá, že specifické osobnostní předpoklady, zájem o další vzdělávání a pedagogická praxe (viz např. výtvarný obor) mohou nedostatky v odborném vzdělání účinně kompenzovat. Další vzdělávání vždy bylo vedením školy podporováno. V letošním školním roce nebylo začleněno do plánu činnosti, ale v daném případě se nejedná o jeho omezování (např. učitelka klavírního oddělení se již třetím rokem účastní vysokoškolského vzdělávání při JAMU Brno, učitelka výtvarného oboru získala Osvědčení Školského ústavu umělecké výroby v Sedlici v oboru paličkování). Další vzdělávání je i osobním zájmem ředitele školy.

Veřejná umělecká činnost pedagogů je rovněž podporována, podílí se mj. na vytváření dobrého jména školy doma i v zahraničí a je dobrou motivací pro žáky (např. ve folklórním souboru školy působí čtyři učitelé společně se žáky, ředitel školy je členem regionálně významné a s vědeckou erudicí vedené Pošumavské dudácké muziky).

Výsledky práce učitelů jsou sledovány a hodnoceny (zdůvodněné návrhy na výši osobního ohodnocení a zvláštní odměny jsou zasílány zřizovateli). Kritéria hodnocení jsou pracovníkům v zásadě známa, v písemné podobě zatím nebyla zpracována. Sebehodnocení jednotlivých oborů a školy probíhá dílčím způsobem v rámci konání postupových a závěrečných zkoušek žáků, veřejných akcí školy a při pedagogických radách. Převážně pozitivní stránky tohoto hodnocení byly prezentovány ve výroční zprávě o činnosti školy.

Systém vedení a motivování pracovníků má výraznou převahu pozitiv.

Kontrolní mechanismy

Také v postupném vytváření systému kontrolní činnosti navázal ředitel na předcházející praxi.

Dle plánu hospitací a kontrol se zaměřil na nové a začínající učitele. V hospitačních záznamech se soustředil zejména na některá pedagogická hlediska práce učitelů. Kontrolována byla školní dokumentace. Bylo zřejmé, že ucelený kontrolní systém ředitele školy se teprve vytváří. V činnosti ředitele např. zatím nebyly u všech učitelů kontrolou plně podchyceny možnosti dané vztahem kvalitního plánování výuky učiteli a kvality výuky.

Důležité je, že ředitel si uvědomuje nutnost vzdělávání v různých oblastech řízení, součástí je získání základního odborného přehledu ve všech vyučovaných oborech a předmětech ve škole. Důležitými součástmi kontrolní činnosti jsou pro ředitele již výše zmíněné postupové a závěrečné zkoušky žáků a průběžně dosahované výsledky práce jednotlivých oborů, tříd a úroveň jejich prezentace na veřejnosti. Vzhledem ke krátké době působení ředitele ve funkci nelze komplexně posoudit účinnost kontrolních mechanismů.

Současný stav kontroly je vzhledem k výše popsaným skutečnostem hodnocen jako dobrý.

Hodnocení kvality řízení

Začínající ředitel mohl navázat na vytvořené velmi dobré podmínky vzdělávání a dlouholeté zkušenosti předcházejícího ředitele, který jej do problematiky řídicí práce i uvedl. Ředitel školy zúročil své dosavadní pedagogické zkušenosti a důvěrnou znalost místní problematiky. Uvědomuje si potřebu vlastního dalšího vzdělávání v nejrůznějších oblastech řízení školy. V řídicí činnosti nového ředitele nebyly shledány žádné zásadní nedostatky ani porušování obecně závazných právních předpisů.

Současná úroveň řízení byla na nadprůměrné až spíše nadprůměrné úrovni.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Veřejné aktivity školy

Stálá základní struktura těchto aktivit byla uvedena v části Hodnocení kvality řízení - organizování. Celkově se jedná o cca 14 - 15 akcí školy ročně, které se staly trvalou součástí kulturního života ve Volyni (přehled o počtu posluchačů ve výroční zprávě je toho dokladem). Mimořádná pozornost je věnována zejména vánočnímu, jarnímu, závěrečnému a absolventským koncertům. Jedná o činnosti bezprostředně navazující na výuku s výrazným motivačním efektem pro žáky, učitele i rodiče. Tyto akce představují svými nároky na přípravu a realizaci další pedagogickou práci učitelů nad rámec vyučovacího úvazku. Nesnadným úkolem se jeví celkové vyvážení požadavku na možnost veřejné prezentace většiny žáků školy s udržením co nejkvalitnější umělecké úrovně všech těchto koncertů. ZUŠ pravidelně spolupracuje s mateřskými školami ve Volyni - koncerty pro děti jsou zpravidla spojeny s průzkumem talentu předškolních dětí. Koncerty žáků jsou pořádány také pro ZvŠ Volyně.

Veřejné aktivity školy jsou neodmyslitelnou součástí její vzdělávací činnosti - svým rozsahem a kvalitou jsou na velmi dobré úrovni.

Účast školy v soutěžích

ZUŠ Volyně se pravidelně zúčastňuje celé řady soutěží vyhlášených pro žáky základních uměleckých škol a v řadě těchto soutěží dosáhla významných úspěchů. Nejlepší žáci školy se zúčastňují oblastních i ústředních kol soutěže základních uměleckých škol vyhlášených MŠMR ČR. V letech 1996/97 až 1999/2000 se žáci školy zúčastňovali dalších renomovaných soutěží – Concertina Praga (říjen 1997), Mezinárodní Heranovy violoncellové soutěže v Ústí nad Orlicí (duben 1997), Duškovy soutěže hudební mládeže Praha (duben 1998, komorní trio

se na tuto soutěž připravuje i v letošním školním roce), Prague Junior Note (červen 1998), Plzeňských housliček (duben 1997,1998). Žáci výtvarného oboru se zúčastňují významné mezinárodní výtvarné výstavy Lidice a v roce 1997 získali nejvyšší ocenění Lidickou růží.

V hudebním oboru se jedná o výrazné úspěchy především několika výrazně talentovaných žáků ze smyčcového a klavírního oddělení v oboru sólové a komorní hry. Žáci kytarového, akordeonového a dechového oddělení zpravidla nedosahují v oblastních kolech soutěží již tak výrazných úspěchů (v letošní soutěži hry na dechové nástroje získal v oblastním kole klarinetista ZUŠ Volyně v V. kategorii soutěže čestné uznání).

Účast a výsledky školy v soutěžích mají ve smyčcovém a v klavírním oddělení vynikající, celkově velmi dobrou úroveň.

Příprava žáků k dalšímu studiu

Absolventi 1. stupně ZUŠ studují v konzervatoři, ve středních školách výtvarného zaměření, absolventi 2. stupně zúročují získané znalosti a dovednosti při studiu na pedagogických fakultách.

V roce 1996 byla na konzervatoř přijata absolventka školy ve hře na housle. Z výtvarného oboru byli od školního roku 1996/97 přijati ke studiu čtyři absolventi, z toho v letošním školním roce jeden žák na SUPŠ textilní v Praze a jeden žák k vysokoškolskému studiu v oboru architektury.

Škola dosahuje velmi dobrých výsledků v přípravě žáků k dalšímu studiu.

Zahraniční kontakty školy

V roce 1996 byly navázány přátelské pracovní kontakty s Hudební školou ve Straubingu (SRN). Uskutečnil se společný koncert žáků ve Volyni a po roce v Německu (v současné době byly tyto aktivity omezeny). Partnerství měst Volyně a Wangen am Are je příležitostí pro prezentaci práce školy ve Švýcarsku. V listopadu 1998 se na žádost tří bavorských měst uskutečnila adventní vystoupení, hlavní náplní bylo účinkování folklórního souboru. Z hlediska česko-německých kulturních vztahů jsou neméně významná vystoupení Pošumavské dudácké muziky, ve které mj. účinkují učitelé i žáci školy.

Prezentace našeho základního uměleckého školství v zahraničí je příkladná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMR ČR, č. j. 35 541/98-21, kterým se mění zařazení do sítě škol s účinností od 1. 9. 1998,
- Výkaz o základní umělecké škole podle stavu k 15. 10. 1999,
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/99, 1997/98, 1996/97,
- Plán činnosti Základní umělecké školy ve Volyni na školní rok 1999/2000,
- Měsíční plány činnosti,
- Domácí řád školy,
- Třídní knihy individuálního a skupinového vyučování,
- Rozvrhy hodin,
- Katalogy žáků o průběhu studia,
- Protokoly o přijímání žáků a komisionálních zkouškách,

- Zápisy z pedagogických rad,
- Programy veřejných koncertů.

ZÁVĚR

Poprvé od roku 1962 došlo od 1. 8. 1999 ke změně v obsazení funkce ředitele školy. Současný ředitel, dříve učitel dechového oddělení hudebního oboru, převzal funkčně upravenou budovu s učebnami a s dalšími prostorami. Vybavení školy je velmi kvalitní a je plně postačující pro všechny obory a vyučované předměty. Škola nemá vlastní koncertní sál - veškeré akce školy se za tradičně dobré spolupráce kulturních subjektů města konají v Městském muzeu ve Volyni a ve větším sále Na Nové.

Materiální podmínky školy mají velmi dobrou úroveň.

Personální podmínky byly hodnoceny vzhledem ke skutečnosti, že bez pedagogické a odborné způsobilosti bylo vyučováno 25,8 % všech vyučovaných hodin a bez odborné způsobilosti 15,4 % hodin. Negativa této skutečnosti se v kvalitě vzdělávání částečně projevila zejména v tanečním oboru, v menší míře v hudebním oboru. Celkově však díky dalšímu vzdělávání, osobnímu nasazení, zájmu a pedagogické praxi učitelů znatelněji celkovou kvalitu výuky neovlivnila. Škola má pedagogy, kteří dokáží podchytit jak nadprůměrně nadané žáky a vést je na cestě za nadprůměrnými výsledky uměleckého vzdělávání, tak současně dokáží vhodnými pedagogickými postupy rozvíjet specifické schopnosti a dovednosti méně talentovaných žáků.

Personální podmínky byly celkově hodnoceny jako dobré. Psychohygienické podmínky výuky byly velmi dobré.

Kvalita vzdělávání měla v hudebním a ve výtvarném oboru velmi dobrou, v tanečním oboru dobrou úroveň.

Ředitel školy zachoval kontinuitu v činnosti školy i v oblasti řízení, ve které převzal řadu velmi dobrých podnětů od bývalého ředitele. Současně hledá vlastní styl a rozměry řídicí práce v podmínkách školy. Kladem je, že si uvědomuje potřebu dalšího vlastního vzdělávání v oblasti managementu a v jím řízených uměleckých oborech a předmětech. Má dostatečnou pedagogickou praxi a důvěrnou znalost místních podmínek. V řídicí činnosti ředitele školy nebyly shledány žádné zásadní nedostatky ani porušování obecně závazných právních předpisů.

Oblast plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků měla výraznou převahu pozitiv, kontrolní činnost byla dobrá. Celkově bylo řízení školy na nadprůměrné až spíše nadprůměrné úrovni.

Finanční prostředky ze státního rozpočtu byly vynakládány efektivně, plně ve prospěch vzdělávací činnosti školy.

K výrazným kladům patří významná role školy v kulturním životě města a okolí, udržování a rozvíjení místních kulturních tradic, dosahování výrazných úspěchů v soutěžích, dlouhodobě i v přípravě žáků k dalšímu studiu. V rámci svých zahraničních kontaktů škola velmi dobře reprezentuje naše základní umělecké školství a město Volyni.

Vzdělávání v Základní umělecké škole Volyně mělo celkově velmi dobrou úroveň.

Doporučení ČŠI:

- v rámci předmětu komorní (souborová) hra navázat na dřívější činnost smíšeného instrumentálního souboru žáků,
- provést příslušné korekce v zaměření obsahu a cílů výuky v předmětu hudební nauka,

- zpracovat kritéria hodnocení práce učitelů a hospitační hlediska ředitele školy,
- zlepšit akustické podmínky (průzvučnost stěn) sousedících klavírních tříd.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jindřich Bešťák	Jindřich Bešťák v. r.
Členové týmu	Marie Kučerová	Marie Kučerová v. r.
	Mgr. Marcela Šimková	Marcela Šimková v. r.

V Strakonících dne 3. 4. 2000

Přílohy nejsou

Datum a podpis ředitele stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. dubna 2000

Razítko

Ředitel základní umělecké školy	Podpis
Eduard Kočí	Eduard Kočí v.r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti základní umělecké školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel základní umělecké školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně

Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>
------------------------	--

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Strakonice, Velké náměstí 216, 386 01 Strakonice	25. 4. 2000	Broulimová v. r.
Zřizovatel – Školský úřad Strakonice	25. 4. 2000	Broulimová v. r.

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
–	–	Připomínky nebyly vzneseny